

3. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: підручник. Полтава: Довкілля-К, 2008. 712 с.

4. Скрипник Л. Г. Фразеологія української мови. Київ: Наукова думка, 1973. 278 с.

Ковальчук Руслана

студентка Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.
Науковий керівник – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури Йолкіна Лариса

ОБРАЗ ПОЛІССЯ В ОПОВІДАННІ «ПОЛІСЬКА КАЗКА»

ФЕДОРА ОДРАЧА

Федір Одрач – український письменник-емігрант. Родом з Полісся (с. Мисятичі, нині територія Білорусі). Творчість митця малодосліджена (поодинокі статті І. Бондарука, І. Галак, В. Давидюка, В. Леонюка і В. Мацько), хоча й становить цінну частину української культурної спадщини ХХ ст..

Федір Одрач – письменник самобутній, талановитий, який пропонує читачеві оригінальний художній стиль. У творах «поліського циклу» він змальовує поліщуків, їхній побут, звичаї, природу рідного краю. Белетрист першим у свій час звернувся до змалювання поліського характеру і запропонував неповторну мандрівку українськими землями, які опинилися в чужих межах. Полісся перебувало під протекторатом польського короля до середини ХІХ ст. А під час переділу земель 1939-ого року цей край приєднали до СРСР. Тоді рідна домівка Федора Одрача була прив'язана до Білоруської РСР, але не перестала бути українською. У книзі «Наше Полісся» письменник написав так: «...Помимо національної несвідомості, поліщук прямо стихійно горнувся до України [...] Між обома світовими війнами, поліщук завжди мав зв'язок з Волинню, ходив туди за хлібом, ходив як паломник до Почаєва, він

там почувався цілком добре між своїми, такими ж як і сам українцями» [2, с. 27-28].

Мета нашого дослідження полягає в розкритті специфіки моделювання образу Полісся в «Поліській казці» Федора Одрача.

І. Галак у статті «Особливості літературного моделювання світу природи в прозі Федора Одрача» зазначила, що «Умови життя людей поліського краю, зусібч оточеного лісами та непрохідними болотами, формували відповідний світогляд, в якому багаті язичницькі уявлення химерно перепліталися з пізнішими християнськими елементами» [1, с. 57]. У «Поліській казці» це проявляється в особливий спосіб, адже свято Великодня розкривається крізь призму бачення птахів, що згуртувалися навколо свого очільника білого лебедя Го-го.

Наповнена звуками й надзвичайною колористикою природа розкрита як невід'ємна частина Полісся, що живе й діє в унісон із людиною. Про її неповторність автор говорить уже в перших рядках твору, змальовуючи озерце Рада, назву якому «дали [...] птахи, бо тут вони часто зліталися в різних справах, коли їх кликав сюди: білий лебідь Го-го...» [3, с. 295]. Яскраві пейзажні замальовки створюють особливий світлий настрій Великодня, який святкує поруч із людиною вся природа.

Федір Одрач пропонує читачеві казку, яку неможливо відокремити від реальності, адже тут детально змальовано дивовижну фауну чарівного краю. Птахи, які живуть там, описані з максимальною точністю, з урахуванням ареалу розселення, зі знанням їхньої поведінки, особливостей співу тощо. Крилаті спостерігають за людьми, добре знають їхні традиції, навіть джерела тих традицій, бо зазирають у біблійні часи, пізнають моменти смерті та воскресіння Христа через посланця – голуба. Воскресіння Господнє для пернатих постає як сучасне, те що відбувається зараз і на досяжній для пташиних крил відстані. Містичність дій не віддаляє читача від цього дивного краю, а навпаки, наближує, робить реалії духовного світу поліщуків зримими.

Поліщуки надзвичайно близькі з природою, вони є маленькою частинкою свого краю. У казці їх репрезентує дід Марко, котрий захищав гнізда чайок від шулік, умів розмовляти з пернатими і саме від них дізнався про пташину традицію святкування Великодня.

І. Галак у згадуваній вище статті зазначає, що пейзажі у творах Ф. Одрача є антропоцентричними. Науковиця має рацію, адже саме через діда Марка, який уміє спілкуватися зі світом природи, перед читачем розкриваються традиції й духовний світ поліського краю.

Отже, поліський край постає у творі Федора Одрача через змалювання неповторних пейзажів і поєднання містичного з реальним, що у своєму злитті творять світогляд поліщука. Хоча основну частину тексту присвячено опису природи та розповіді про містичне пізнання Великодня птахами, центром «казки» постає людина, що й вказує на антропоцентричний характер доробку митця.

Список використаної літератури

1. Галак І. Особливості літературного моделювання світу природи в прозі Федора Одрача. Наук. часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Серія 8. Філологічні науки (мовознавство та літературознавство). Вип. 11'2019. С. 57-60.
2. Одрач Ф. Наше Полісся. Частина 2. Вінніпег, Ман., Канада/ за заг. ред. інж. І. Гордіюка. 1955. 72 с.
3. Одрач Ф. Покинута оселя. Торонто: укр. Видаництво «Добра книжка», 1960. Випуск 162. 305 с.
4. Федір Одрач: вебсайт «Вікіпедія». <https://uk.wikipedia.org/wiki>

Колногузова Діана

студентка Вінницького державного педагогічного університету. Науковий керівник – кандидат філологічних наук, старший викладач Цепкало Тетяна